

den —, det er det Uvæsentlige for mig; men det Væsentlige for mig er, at derved, at Valget paa denne Maade bliver til en fri Handling for den, der er berettiget til at udøve det, lokker man Vælgerne frem og bringer dem til at faae Interesse for Udøvelsen af denne Ret, saaledes at Valget ikke bliver til en ligegyldig, ja endogfaa kun en Besvær vækkende Handling. Altsaa dette er et af Hovedpunkterne, som jeg mener, Grundloven har fuldstændigt overladt Valgloven at ordne, og som efter min Overbeviisning kan trænge til en gennemgribende Omordning.

Seg skal endnu kun nævne et andet Punkt, ogsaa et Punkt, der netop med Hensyn til det Princip, hvorpaa jeg har støttet de nu fremførte Betragtninger, har en afgjørende Betydning; det er Valgkredsens Ordning. Med Hensyn til Valgkredse har jo Grundloven kun udtalt dette, og ved den Bestemmelse, hvor bethynderlig den end kan være, maae vi altsaa blive staaende, at paa den ene Side skal Kjøbenhavn afsluttet for sig udgjøre en enkelt Valgkreds, og tillige skulle Færøerne, som ved deres fjerne Beliggenhed maaffee vanskeligt kunne indordnes under nogen af de andre Kredse, være en Valgkreds for sig; men ogsaa den lille Ø Bornholm er til evige Tider — forsaavidt man vil tillægge Grundloven Evighed — et lille Rige for sig, der paa ingen Maade maa sammenblandes med de øvrige Dele af Riget. For de øvrige 45 Landstingsmænd, hvis Valg skal fremgaae af Valgdistricterne og Kjøbstæderne i Forening, have vi fuldstændig Frihed til at ordne Sagen, som vi maatte finde det hensigtsmæssigt, og der er ikke den fjerneste Grund til nu at fremstaae og beraabe sig paa, at man vil tage den gamle Bestemmelse for Rigsdagens Landsting til Følge. Hvilken Betydning det end har, at Bestemmelserne med Hensyn til Folkethingsvalgene i en lang Række af Aar have virket og gjort sig gjældende og ere blevne kjendte af Befolkningen, saa har det med Hensyn til Landstinget ikke det Mindste at sige, da hele Udskiftningen af denne Kamme er bleven fuldstændig og fra Grunden af forandret. Landstingskredsene, siger jeg, maa man ordne i Landen af den nye Grundlovs Opfattelse af Forholdene, og hvad er det da, man skal gjøre? Der er en æret

Landstingsmand, der har gjort opmærksom paa, at man idetmindste skulde samle Kredse saaledes, at der i hver Kreds kunde vælges fem. Sa ganske vist vilde det være en i høieste Grad beklagelig Omstændighed, naar en Kreds skulde blive saa lille, at der ikke engang kunde vælges fem; men hvorfor blive staaende ved fem? Naar jeg skulde udtale min virkelige, indre Overbeviisning om, hvad der var det vigtigste, saa vilde jeg holde paa at vælge dem alle 45 i een eneste stor Kreds, og jeg beklager dybt, at man ikke vilde være istand til i denne Kreds ogsaa at indlemme de syv udsøbte Kjøbenhavnere og Bornholmeren. Men da dette ikke kan stee, og da jeg vel veed, hvor uhenigtsmæssigt det er at gjøre Forslag paa at komme altfor vidt paa een Gang, saa vil jeg være meget tilbøielig til at ansee det for hensigtsmæssigt for Tiden at blive staaende ved noget mindre Kredse, og til Exempel lade de 45, der skulle vælges, fremkomme ved Valg i tre Kredse, og saa tillige opgive den Række af interbetydende og bebyrdende Bestemmelser, som Valgloven foreskriver med Hensyn til Valgenes Foretagelse. Af hvad Grund skulle disse Valgmænd komme sammen? Hvorfor skal en Valghandling nu afholdes paa den samme Maade som i gamle Dage, da det var nødvendigt, at Valgmændene kom sammen paa eet Sted, idet man, efterat have stemt een Gang, kunde komme til at stemme nok en Gang, naar Omvalg skulde finde Sted. Her kan der ikke finde Omvalg Sted; Stemmeseddelen indeholder Svaret paa Alt, hvad der skal spørges Vælgerne om. Naar Stemmesedlerne ere afgivne, gaaer Valghandlingen sin urokkede og usforandrede Gang til Slutningen, og Vælgerne have ikke Mere at gjøre. Hvad er det, der gjør at man samler alle Valgmændene? Hvori skulde man finde Berettigelse til at gjøre det? Det skulde alene kun være af to Grunde, for det Første, fordi man vilde undersøge deres Valgbrevs Gyldighed, men det kan stee paa mange Maader, uden at det er nødvendigt, at Vælgerne personligt give Møde paa selve Stedet. Det vilde være let at lade de forskjellige underordnede Valgbestyrere indsende de fornødne Oplysninger, hvorved dette Spørgsmaal kunde finde sin rolige og ordenlige Afgjørelse; thi Ingen vil troe, at